

Beslut om skydds jakt efter björn

Beslut

Länstyrelsen beslutar med stöd av 23 a § jaktförordning (1987:905) att ge tillstånd till skydds jakt efter tre (3) björnar på fastigheten Herte 9:29 i Bollnäs kommun.

Länstyrelsen medger att skyddsjakten får ske hela dygnet med stöd av 9 § jaktförordningen.

Länstyrelsen beslutar med stöd av 15 § jaktförordningen att alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten.

Länstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas från motordrivet fordon.

Länstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Vidare beslutar länstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Villkor

1. En (1) vuxen björnhona och dennes två (2) ungar får fällas inom angivet jaktområde.
2. Skyddsjakten är tillåten från och med beslutsdatum till och med den 25 maj 2022
3. Skyddsjakten får endast bedrivas på fastigheten Herte 9:29 i Bollnäs kommun.
4. Länstyrelsen eller av länstyrelsen utsedda personer får utföra jakten med stöd av detta beslut.
5. Länstyrelsen avlyser jakten om tilldelade björnar fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut. Om eftersök visar att påskjutet djur är oskadat beslutar Länstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom återstående tid som omfattas av beslutet.
6. Fällda björnar besiktigas av länstyrelsens besiktningspersonal. Besiktningen dokumenteras på särskilt anvisad blankett. Specifierade organprover insamlas av länstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt. Skinnen ska chip-märkas av länstyrelsen och tillfaller tillsammans med resten av kropparna

därefter jakträttshavaren. Jakträttshavaren ska erhålla kopia av besiktningsprotokollet.

7. Efter avslutad skydds jakt, oavsett utfall, ska sökanden inkomma till länsstyrelsen med en skriftlig redogörelse för hur jakten bedrivits. Om djuret fällt ska koordinater för skottplats inkluderas. Redogörelsen ska ha inkommit senast två veckor efter djuret fällt. Redogörelsen kan skickas till gavleborg@lansstyrelsen.se alternativt postas till Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Beskrivning av ärendet

Sökande har den 4 maj 2022 inkommit med en ansökan om skydds jakt efter tre björnar på dennes fastighet i Herte, Bollnäs kommun. Sökande bedriver lantbruk och har sedan 2018 årligen haft problem med björnar inne på gården under våarna. Björnarna har genom åren rivit sönder och ätit av spannmålskorvar och ensilagelimpur inne på gården. Björnarnas närvaro stressar även nötkreaturen som finns på gården. Våren 2020 fick en tjur avlivas på grund av stresskador till följd av björnarnas närvaro. Länsstyrelsen har genom åren besiktat uppkomna skador, dokumenterat björnsår och monterat upp viltkameror.

När första rapporten om skador inkom, maj 2018, kontaktade länsstyrelsen Viltskadecenter angående problematiken på gården och fick då rådet att besluta om skydds jakt på skadegörande björn.

Omkring kl. 09.00 den 4 maj 2022 var björnarna, en hona med två ungar, inne på gården och åt ut en foderkorv trots att verksamheten pågick på gården. Sökande anger att björnarna inte visade någon rädsla för ljud eller maskiner. Fotodokumentation finns.

Motivering till beslutet

Vid prövning av om skydds jakt ska beviljas gör länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen görs utifrån eventuella skadors omfattning, under hur lång tidsperiod som dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och vilka möjligheter som finns till att förebygga skada samt vilken möjlighet det finns till annan lämplig lösning utöver skydds jakt.

I det aktuella fallet har olägenheterna från björnarna återkommit under flera år. De har redan skrämt upp och indirekt dödat tamdjur samt orsakat skada då de födosökt inne på gården. Risken att de orsakar ytterligare skada och att skadan kan bli av allvarligare art är enligt länsstyrelsens bedömning uppenbar eftersom de vistats återkommande på gården trots skrämselförsök.

Ingen annan lämplig lösning

För att ett beslut om skyddsjakt ska vara aktuellt så ska det bland annat inte finns några andra lämpliga lösningar på situationen som uppstått. När björnarna vaknar på våren är de hungriga och innan det grönskar i skogen finns det risk för att de söker sig till bebyggelse för lättillgänglig föda. Länsstyrelsen går årligen ut med information till länsinvånarna om hur viktigt det är att städa undan sådant som kan vara begärligt för björnar.

I det aktuella fallet förvaras tamdjursfodret samlat inne på gårdsplanen i nära anslutning till bebyggelse och verksamhet. Länsstyrelsen ser inga andra mer lämpliga sätt att förvara fodret på. Björnarna har försökts skrämmas bort av boende och verksamma på gården. Länsstyrelsen finner inte att det finns några andra lämpliga lösningar än att bevilja skyddsjakt.

Björn i Sverige och i Gävleborg

Referensvärdet för björnstammens gynnsamma bevarandestatus i Sverige är 1400 individer. Det finns idag uppskattningsvis ca 2800 individer i landet varav en stor del i den norra delen av Sverige.

Vid den senaste spillningsinventeringen, år 2017, uppskattades antalet björnar i Gävleborgs län till cirka 508 individer. Ett antal av dessa individer delas dock med intilliggande län, vilket innebär att Gävleborgs län totalt sett förvaltar färre individer än 508 st. Nästa spillningsinventering av björn planeras till hösten 2022. Björnobsen är ett trendverktyg som kan påvisa åt vilket håll stammen utvecklas mellan inventeringsperioderna. Björnobsen bygger på observationer under älgjaktens första sju dagar, vilket för Gävleborgs del oftast infaller efter att årets licensjakt efter björn har avslutats. Resultat från björnobsen i Gävleborgs län visar på en utveckling från att det sågs ca. 0,03 björnar per 100 mantimmar år 2013 till nästan 0,10 björnar per 100 mantimmar år 2021.

Den 9 april 2020 fastställde Naturvårdsverket en ny miniminivå på 250 individer för Gävleborgs län. Den 26 mars 2021 fastställde Viltförvaltningsdelegationen förvaltningsmålet i Gävleborg till 300 björnar. Länets förvaltningsnivå är fastställd med hänsyn till att björnstammen ska förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde.

Den 1 juni 2021 beslutade länsstyrelsen om licensjakt i länet efter 70 björnar (dnr 4363-2021) och tog då hänsyn till eventuell skyddsjakt efter björn. Under 2021 har en björn hittills fällts under skyddsjakt och enligt beräkningarna fanns marginal till flera. Under 2022 har ingen björn hittills fällts i enlighet med beslut om skyddsjakt.

Länsstyrelsen gör därmed bedömningen att skyddsjakten inte har någon betydande negativ påverkan på länets eller landets björnstam och inte heller försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus inom dess naturliga utbredningsområde.

Sammanfattning

Länsstyrelsen konstaterar att björnar återkommande födosöker på en gård och avviker inte trots skrämselförsök med ljud och lantbruksmaskiner. Besöken har tidigare år orsakat stor ekonomisk skada på egendom och länsstyrelsen gör bedömningen att om björnarna fortlöpande tillåts återkomma till gården så råder risk för ytterligare allvarlig skada. Ansökan om skyddsjakt ska därmed beviljas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordningen beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skyddsjakt efter björn, varg, järv och lodjur till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-00303-20).

All jakt måste bedrivas i enlighet med Sveriges EU-rättsliga åtaganden. Art och habitatdirektivet (1992/43/EEG) har en avgörande betydelse för vilket utrymme som finns för skyddsjakt. Åtgärder som vidtas enligt art och habitatdirektivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus. Direktivet ger möjligheter till undantag från skyddskraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skyddsreglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Enligt 9 § jaktförordning (1987:905) står det: För jakt med skjutvapen efter älg, björn, varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår gäller följande begränsningar.

1. Älg får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till solens nedgång.
2. Björn får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.
3. Varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår får jagas bara fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet medge undantag från första stycket. Om flera län är berörda, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen.

Enligt 15 a § jaktförordning (1987:905) får Naturvårdsverket eller, om beslutet fattas av länsstyrelsen, länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet att vid jakt använda belysning utöver vad som är tillåtet enligt 14 §, om det är fråga om skyddsjakt, licensjakt eller jakt som avses i 31 § första stycket.

Enligt 21 § jaktförordning (1987:905): Utöver vad som följer av 20, 20 a och 20 b §§ får den myndighet som beslutar om jakten i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet i 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) i fråga om jakt efter björn, varg, järv, lo, utter, valar och fladdermöss samt när det är fråga om jakt som avses i 24 § eller 31 § första stycket i denna förordning. I övriga fall får länsstyrelsen besluta om sådana undantag. Om flera län är berörda och det är länsstyrelsen som beslutar om undantag, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen. I fråga om vilda fåglar, björn, varg, järv, lo, utter, bäver, mård, iller, skogshare, vikare, valar och fladdermöss samt i fråga om andra vilt levande djurarter som har markerats med N, n eller F i bilagan till artskyddsförordningen (2007:845) får undantag medges endast om

1. det inte finns någon annan lämplig lösning,
2. upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde inte försvåras, och
3. undantaget behövs för att en sådan begränsad jakt som avses i 23 c § ska kunna genomföras eller behövs av något sådant skäl som anges i 23 a § eller 31 § första stycket denna förordning.

Som framgår av 23 a § jaktförordning (1987:905) ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skyddsjakt ska kunna medges:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Enligt 24 d § jaktförordning (1987:905): I ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får

djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) och, när det gäller skyddsjakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

Enligt 59 § jaktförordning (1987:905) får Polismyndigheten, länsstyrelsen och Naturvårdsverket förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Monica Eriksson med vilthandläggare Simon Viklund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Kopia till

1. Polisen Region Mitt
2. Länsstyrelserna i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet
3. Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborgs län
4. Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 3637-2022.